

Sobiva pilvelahenduse valik

Miks eelistada pilve?

Pilvteenuste aktiivsem kasutamine võimaldab lahendada erinevate osapoolte jaoks olulisi kitsaskohti.

- Teenuseomaniku jaoks on pilvteenuste kasutamisel mitmeid olulisi eeliseid nagu skaleeruvus, paindlikkus, agiilsus, vastupidavus ja riistvara hooldusvajaduse eemaldamine.
- Teenuseomaniku jaoks võimaldavad pilvteenused innovatsiooni kiirendada ning oma teenuste kvaliteeti tagada. IT-baastaristu on iga e-teenuse vundament, millest sõltub teenuse osutamise toimepidevus ja kvaliteet.
- IT-majade või IT-osakondade jaoks võimaldavad pilvteenused ja nende lai valik lisateenuseid (näiteks andmebaasid, koormusjaoturid või ärirakendused) töökorraldust optimeerida, mis võimaldab ärivajadustele kiiremini reageerida. Kaasaegsete pilvtehnoloogiate kasutamine tõstab atraktiivsust nii tööandja kui erasektori kliendina.
- Organisatsiooni tasemel võimaldavad avalikud pilvlahendused kasutada paljude haldusülesannete täitmiseks turuteenuseid, keskenduda oma põhitegevusele ning saada parema ülevaate iga e-teenusega seotud kuludest.
- Riiklikul tasandil võimaldab avalike pilvteenuste kasutamine tõsta Eesti e-riigi jätkusuutlikkust ning säilitada selle kaasaegsust.

Mille vahel valida?

Soovitavalt tehakse valik levinumate pilvteenuste osutajate lahenduste vahel või leitakse sobivaim lahendus nende kombinatsioonis hübriidpilve näol. Levinumad ja Eestis eelistatud on

- Microsoft Azure, Amazon Web Services ning Google Cloud avalikud pilved
- privaatpilve lahendusena Riigipilv

Hübriidpilve lahendusega saab kombineerida erinevate pilvlahenduste tugevusi ning seeläbi maandada erinevaid riske. Hübriidpilvedega kaasnevad aga ka uued nõrkused:

1. Keerukus kasvab eksponentsiaalselt. Lahendus tuleb sisuliselt toetada kahes erinevas keskkonnas ja tagada nende omavaheline koostöö.
2. Vaja mitmekülgsemaid oskusteid ja teadmiseid. Hübriidpilve puhul on vaja omada mõlema pilve oskusteavet.
3. Probleemide korral on vaja suuta tuvastada vea asukoht. Täiendav aeg kulub tuvastamiseks, kas viga on ühes või teises pilves ja kuidas viga ühes pilves mõjutab teist.

Kuna hübriidlahendused luuakse vastavalt konkreetsete organisatsiooni või teenuse vajadustele, siis **ei ole** võimalik keskselt tagada nende koostalitlusvõimet.

Kes otsustab?

Pilvelahenduse valik on IT-baastaristut puudutav otsus. Otsuse teeb teenuseomanik, kes peab lähtuma

- riiklikest strateegiatest (eelkõige digiühiskonna arengukavast) ja õigusruumist,
- valdkondlikest suunistest (näiteks valdkondlik IKT või pilvestrateegia),
- konkreetse teenuse vajadustest.

Kaalutlused IT-baastaristu valikul!

Loetleme tüüpilised valikuid mõjutavad tegurid.

- *Ärieesmärgid ja vajalikud funktsionaalsused.* Näiteks kui olulised on skaleeruvus, järjepidevus, turule jõudmise aeg, juurdepääs innovatiivsetele lahendustele jne. Kas vajaliku funktsionaalsuse pakkumiseks on vajalik mõne pilvteenuse kasutamine.
- *Riskid ja turvalisus.* Näiteks turvariskide analüüsimine konfidentsiaalsuse, terviklikkuse ja käideldavuse aspektides ning otsustades, mil määral on erinevaid riske vaja maandada.
- *Õigusruum.* Näiteks kas õigusruum seab täiendavaid piiranguid IT-baastaristule. Erandina peab näiteks elutähtsat teenust korraldav asutus vastavalt hädaolukorra seadusele tagama elutähtsa teenuse järjepidevuse ka viisil ja vahenditega, mis ei sõltu välisriikides asuvatest infosüsteemidest.
- *Teenuse elutsükkel.* Näiteks millises elutsükli faasis on teenus - kas see on planeerimisel, arendamisel, pideval täiustamisel, taakvara vms. Teenuse elutsükkel ei mõjuta otseselt eelistatud baastaristu valikut, kuid mõjutab oluliselt muudatuse realiseerimise keerukust.
- *Oskuste kättesaadavus.* Näiteks milliste pilvlahendustega on organisatsioonil kogemus või millisele oskusteabele on olemas ligipääs partnerite vahendusel.

Millal on efektiivne baastaristu lahendust muuta?

IT-baastaristut saab muuta igal ajal. Iga muudatus vajab ressursse, mistõttu toome välja ajahetked, mil muudatuse ellu viimine on kõige efektiivsem.

Teenuse elutsükli vaates on nendeks:

- uue teenuse kavandamine,
- olemasoleva teenuse olulise uuenduse kavandamine või refaktoreerimine,
- funktsionaalsed vajadused, mis on pilvteenustes realiseeritud,
- muutunud riskihinnangud (näiteks kohaliku andmekeskuse rünnaku risk).

IT-baastaristu ja organisatsiooni juhtimise vaates on nendeks:

- senise riistvara uuendamise vajadus või senise teenusepakkuja lepingu lõppemine,
- skaleerimise või haldusprotsesside tõhustamise vajadus,
- värbamise keerukus,
- e-teenuste toimepidevuse ja turvalisuse taseme tõstmine.